

LANESTOSAKO UDAL FUNTSAREN ISAD

Identifikazio-arloa

Erreferentziazko kodea	ES 48020 AHFB/BFHA U48051
Titulua	Lanestosako Udal Artxiboa
Data(k)	1525 – 1956
Deskribapen maila	Funtsa
Deskribapen-unitatearen bolumena eta euskarria	<ul style="list-style-type: none"> – Metro linealak: 3,44 m/l – Kaxak: 28 – Liburu solteak: 2 – Karpetak: 1 – Espediente-kopurua: 567 Papera.

Testuinguru arloa

Ekoizlearen izena	Lanestosako Udala
Instituzio historia	<p>Lanestosa Bizkaiko Enkarterri eskualdean dago eta Balmasedako barruti judizialekoa da.</p> <p>Lanestosa hiribilduak hogeita bat zenbakiko eserlekua hartu zuen Bizkaiko Jaurerriaren Biltzarretan, hiribilduaren eta hiriaren artean.</p> <p>Lanestosako giza presentziaren lehen aztarnak Eneolitikoko hondarrak dituen Pajuken hilobi-kobazuloan, Viga aldapan eta Mesolitikoko Tarrerren kobazuloan aurkitutakoak dira.</p> <p>Lanestosak hiribildu titulua jaso zuen Burgosen 1287ko ekainaren 6an, Lope Diaz de Haro III kondearen eskutik. Burgosko mendiak eta Kantauri itsasoa Los Tornos mendatearen bidez lotzen zituen bide baten ertzean populazio egonkor bat finkatzeko interesari erantzuten zion pribilegio horrek. Jaurerrikanpoko eremua izan arren, Lanestosa Bizkaiari atxikita geratu zen orduz geroztik. Bide horri lotuta, Karlos V.aren Ibilbidea deiturikoaren parte izan zen beti. Ibilbide horrek Enperadorea erabili zuen 1556an, Laredo herritik barrualdera joateko.</p>

Instituzio historia	<p>Behe Erdi Aroan Bizkaiko lurralde osoan izandako bando-kideen borroka jasan behar izan zituen, Lur Lauan eta hiribilduetan bezala, baita mendeetan zehar lurraldeak izan zituen gatazka armatuak ere, XIX. mendeko gerra karlistak eta XX. mendeko Gerra Zibila bereziki.</p> <p>Bere ekonomia landatarra izan da, nekazaritzakoa, abeltzaintzakoa eta basakoa. Burdinolak eta errota zituen.</p> <p>Hala ere, laboreen errendimendu baxuak eta industriaren presentzia eskasak zaildu egiten zuten biziraupena, eta Kubarantz, Mexikorantz eta Puerto Ricorantz emigratzea bultzatzen zuten, XIX. mendearen bigarren erdialdetik aurrera lortu baitzituzten mailarik altuenak.</p>
Artxibo historia	<p>Lanestosa hiribilduko dokumentazioa udal artxiboan gordeta egon da, harik eta 1993an Bizkaiko Foru Artxibo Historikora eraman zuten arte.</p> <p>Lekualdaketak, funtsean, 1940 baino lehenagoko dokumentazio historikoa ekarri zuen, eta gainerako dokumentuak udal-artxiboan daude.</p> <p>Bizkaiko Foru Aldundiko Ondare Historikoaren Zerbitzuak dokumentazioa lekualdatu aurretik egindako txostenaren arabera, artxibo txikia da.</p> <p>Artxiboa udaletxeko osoko bilkuren aretoaren ondoko areto batean zegoen.</p> <p>Dokumentazioa kutxetan instalatuta zegoen, eta antolaketa oso oinarritzakoa zuen. Kontabilitate-dokumentazioa eta dokumentazio historikoa bereizi ziren, eta gainerakoak desordenatuta eta nahastuta geratu ziren.</p> <p>Ez zegoen deskribapen-tresnarik, sailkapen-taularik edo inbentariarik.</p>
Sarrera modua	<p>BFAHn gordailatutako dokumentazioa 1994ko urtarrilaren 12an sartu da, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Mañariko Udalak 1993ko otsailaren 22an sinatutako lankidetzaren hitzarmena betez.</p>

Eduki eta egitura arloa

Irismena eta edukia	Lanestosako elizateak eta Udalak 1525 eta 1940 artean sortutako dokumentazio historikoa. José Bringas de la Peñaren 1956. urtera arteko ondareari buruzko dokumentazioa jasotzen du. Horrez gain, kutxa bat ere badago, Udal Epaitegiaren 12 dokumenturekin, 1895 eta 1921 bitartekoak.
Balorazioa, hautaketa eta ezabaketa	Kontserbazio iraunkorreko dokumentazioa.
Sarrera berriak	Beste hitzarmen bat sinatuz gero, sarrera berriak egon daitezke.
Erakundea	Dokumentazioa Udal Artxibozainen Lantaldearen sailkapen-koadroaren bidez antolatu da, serie batzuekin handituta. Koadroa BFAHn dauden udalerrri guztietarako erabiltzen da, eta, beraz, baliteke udalerrri horretan sortutako dokumentazioaren artean serie batzuk ez islatzea. Gobernuaren, Idazkaritzaren eta Udal Administrazioaren eta Ogasunaren jarduerak hartzen ditu, honela: <ul style="list-style-type: none"> – Gobernua: 53 dokumentu 1570 eta 1940 bitartekoak. – Idazkaritza: 447 dokumentu 1525 eta 1956 bitartekoak. – Ogasuna: 55 dokumentu 1558 eta 1940 bitartekoak.

Sartzeko eta erabiltzeko baldintzen arloa

Sartzeko baldintzak	Sarrera askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Erreproduktzio baldintzak	Erreproduktzio askea. Salbuespenetarako, ikus Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoaren ISAD.
Dokumentuen hizkuntza/idazkera	Gaztelania.
Ezaugarri fisikoak eta baldintza teknikoak	Kontserbazio-egoera, oro har, ona da.
Deskribapen tresnak	Dokumentazio guztia katalogatuta dago, eta Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak erabiltzen dituen deskribapen-tresnen bidez eskura daiteke:

Deskribapen tresnak	<ol style="list-style-type: none"> Sailkapen-koadroa. ARWE datu-basea, artxiboari buruzko katalogazioa kudeatzeko. Hainbat sarbide-puntu eta onomastika, toponimia eta gaikako indize ditu. ARIT datu-basea, kanpo-kontsultarako, aurrekoaren informazio eta sarbide berarekin.
---------------------	--

Lotutako dokumentazio arloa

Jatorrizko dokumenturik ote dagoen eta horien kokalekua	Dokumentazio guztia originala da.
Kopiarik ote dagoen eta horien kokalekua	<p>Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoa gordetzen duen dokumentazioaren zati bat digitalizatzen eta Interneten erabiltzaileen eskura jartzen ari da. Sarbidea ARITen datu-basearen bidez ere egiten da.</p> <p>Akta-liburuak, 1830 baino lehenagoko dokumentazioa, 1900 baino lehenagoko dokumentazioa (planoak barne), eta 1910 baino lehenagoko biztanleen erroldak digitalizatu dira.</p>
Lotutako deskribapen unitatea	<p>Lanestosako udalarekin lotutako dokumentu-iturriak daude BFAH osatzen duten ataletan, batez ere atal administratibo eta judizialetan.</p> <p>Lanestosako Udalarekin lotutako dokumentu-iturriak daude BFAHko ataletan, batez ere atal administratibo eta judizialetan. Udalak 1940tik gaur arte sortutako dokumentazioa, eta 1855tik 1940ra arte Foru Artxiboan utzi ez zena, udaletxean gordetzen da. Ez du inolako antolakuntzarik, eta idazkaria da arduraduna. Harekin harremanetan jartzeko modua dago 94 680 61 16 telefonoan eta helbide elektroniko honetan: Secretaria.lanestosa@bizkaia.org.</p>
Argitalpenei buruzko oharra	<p>Saratzaga Garai, Aranzazu (2004). Lanestosa: Azterketa historiko-artistikoa. Bizkaiko herrien monografiak. Bizkaiko Foru Aldundia. Bilbo.</p>

Oharren arloa

Oharrak	Bizkaiko Foru Agiritegi Historikoko Udal Atalak artxibo historikoaren funtzioa betetzen du funtsak gordailutu dituzten udalerrientzat.
---------	--

Kontrol arloa

Artxibozainaren oharra	Actuaciones Culturales Estrategicas 4 SL enpresak Bizkaiko Agiritegi Historikoko udal-atalerako egindako deskribapena, bertako teknikariak gainbegiratuta.
Arauk edo erregelak	General International Standard Archival Description, Second Edition, ISAD (G) (Agirien Deskribapenerako Nazioarteko Arau Orokorra). Deskribapen Agirien Batzordeak hartutakoa Agirien Nazioarteko Kontseiluan, Stockholmen (Suedia), 1999ko irailaren 19-22an. Madril. 2000.
Deskribapenaren data	2020/01/20